

Bohdalovská věž

I vám, milí čtenáři a čtenářky Novinek, světuji své radosti i starosti s opravou věže, kterou ze svých oken, z polí i ze silnice a z cest vidíte jako výraznou dominantu a o které můžeme říci: Je to naše věž, důvod k hrdosti pro všechny, kdo zde bydlí, zde na polích pracují nebo do práce v dílnách dojíždějí i pro poutníky a turisty, kteří tudy procházejí. Ale je to i naše společná starost. Jak uvidíte v následujícím krátkém přehledu, na věž přispívají i pravidelní návštěvníci kostela, ty naše „babičky“ jak se někdy říká, ale i městy, kraj, ministerstvo kultury a okolní obecní zastupitelstva i zemědělské podniky. Pár čísel o našich opravách:

Po třech letech byla dokončena oprava fary (letos 80 tisíc, celkem za tři roky přes tři miliony), nové srdce zvonu 15 tisíc, průzkum bočního oltáře 18 tisíc, nátěr dveří 29 tisíc, první ze dvou etap opravy střechy na věži a to 1 856 000 Kč, tedy přibližně polovinu ceny.

V kostele jsme na to vybrali 414 tisíc, z Ministerstva kultury jsme dostali 400 tisíc, městy Bohdalov dal 200 tisíc a přislíbil dalších 400, od zemědělských podniků a okolních obcí jsme dostali darem celkem 440 tisíc a 111 tisíc od soukromých dárců. Něco už také bylo našetřeno z loňska a tím pádem jsme mohli první etapu těsně před koncem roku 2022 uhradit. Máme ještě uzavřenou smlouvu s krajem Vysočina na příspěvek 350 tisíc, který bude vyplacen po předání závěrečné zprávy. A to už bude „počinek“ pro závěrečnou etapu. Navíc ještě chceme při jednom lešení očistit a impregnovat fasádu. Pán Bůh zaplať všem za přímou i nepřímou pomoc farnosti a za všechny finanční dary ať při sbírkách, do pokladniček anebo na farní účet.

Děkují také městy, obcím a podnikům i soukromníkům za jejich dary. Každému pošlu potvrzení, které je možné použít pro snížení daní.

Číslo farního účtu je 1622252389/0800, jako variabilní symbol můžete použít letošní rok 2023.

V novém roce a všech dalších, které nám budou darovány, vám a všem vašim blízkým ze srdce přeji a vyprošuji víru, naději a lásku, zdraví pro tělo a spásu pro duši a Boží požehnání pro naše podnikání.

Jan Peňáz, farář

Tříkrálová sbírka

ve farnosti Bohdalov v roce 2023

V letošním roce se uskutečnila Tříkrálová sbírka tradiční formou. V jednotlivých obcích naší farnosti se podařilo shromáždit tyto finanční prostředky:

rok 2023	Bohdalov	54 720 Kč	rok	celkem
	Chroustov	13 456 Kč	2003	23 542,-
	Rudolec	19 376 Kč	2004	27 427,-
	Kyjov	7 220 Kč	2005	35 412,-
	Pokojev	13 323 Kč	2006	34 399,-
			2007	35 251,-
			2008	33 919,-
			2009	37 191,-
			2010	43 245,-
			2011	47 657,-
			2012	48 829,-
			2013	46 354,-
			2014	48 840,-
			2015	48 009,-
			2016	54 181,-
			2017	63 365,-
			2018	72 138,-
			2019	65 471,-
			2020	71 096,-
			2021	73 128,-
			2022	98 745 Kč
				a 20 EUR
	Celkem	108 095 Kč		

Děkujeme všem občanům, kteří přispěli do sbírky a také těm, kteří rádi a s ochotou napomohli při organizování Tříkrálové sbírky.

SDH Chroustov vás srdečně zve na

HASIČSKÝ PLES

28.1.2023 od 20.00 hod.

K tanci a poslechu hraje **MARATON**
Vyzývavá tombola, příjemná obsluha...
Prostě přijď a uvidíš.

Úspěšný benefiční koncert pro věž

Poslední Adventní neděle 18. 12. 2022 se ve farním kostele sv. Vavřince představila Horácká muzika s koncertním programem Pocta Svatému Janu Nepomuckému. Benefiční koncert byl spojen se sbírkou určenou jako příspěvek na opravu kostelní věže. Celkem bylo získáno 54 tisíc Kč. Poděkování patří všem členům Horácké muziky za skvělý výkon a všem posluchačům za pozornost a finanční pomoc našemu kostelu.

Na tři krále o krok dále

Lidové přísloví bylo bohatě naplněno v sobotu 7. ledna. Takřka padesát poutníků se vydalo na Tříkrálový výšlap přes kopec do sousedního Starého Telečkova. Tam na ně čekali nejenom Kašpar, Melichar a Baltazar, ale také občerstvení a drobné sladké dárky. Ty přišly k chuti především dětem. Po společném zpěvu koled se poutníci vydali lesem na zpáteční cestu, aby se za soumraku vrátili spokojeně domů.

Besedy pod věží

Cykloturistická společnost RUNOKR ve spolupráci se Zastupitelstvem městyse a Správou farnosti pořádá 1. ročník přednáškového cyklu určeného pro všechny generace.

Neděle 29. ledna v 17. hod. **Příběhy a zajímavosti z historie Bohdalova** přednáší Stanislav Růžička

Neděle 12. února v 17. hod. **Italské putování - z Říma do Assisi** přednáší P. Vladimír Záleský, děkan žďárský

Neděle 19. března v 17. hod. **Rok na vsi - tradice a lidové zvyky na Horácku** přednáší PhDr. Silva Smutná Regionální pracoviště tradiční lidové kultury Kraje Vysočina – Muzeum Vysočiny Třebíč hudební doprovod členové Horácké muziky a děti ZŠ Bohdalov

Sobota 1. dubna v 14. hod. **Velikonoce jsou za dveřmi** Tvořivá dílna (pletení pomlázek, malování vajíček a pečení Jidášů, dětský koutek)
Program bude provázen projekcí fotografií. Vstup volný.

Přednášky se konají v opraveném sále farní budovy.

KARNEVAL

DNE: 5.2.2023
OD: 14:00
V: KD Bohdalov

Téma karnevalu:
POHÁDKOVÉ BYTOSTI

FOTOBUDKA
PALAČINKY
VOLBA MASEK
ROKU 2023

SOUTĚŽE
TANEČKY
OBČERSTVENÍ
ZAJIŠTĚNO

Pořádá Městy Bohdalov ve spolupráci s Pohádkářmi Bohdalov

ZO ČSCH Bohdalov Vás srdečně zve na

CHOVATELSKÝ PLES

11. 2. 2023
začátek ve 20.00
K tanci a poslechu hraje
E.M.I.L.

Zajištěno kvalitní občerstvení,
bohatá tombola
a doprovodný program.

Rezervace od 1. února u
Mirky Kolářové - 728 182 911

Novinky ze školy

Zpívání u stromčku

Na čtvrtek 15. prosince si žáci základní školy připravili pro rodiče, příbuzné a širokou veřejnost tradiční vánoční vystoupení Zpívání u stromčku, které se uskutečnilo v kulturním domě v Bohdalově. Před zcela zaplněným hledištěm vystoupily se svým programem jednotlivé třídy. Děti recitovaly, zpívaly koledy i populární vánoční písně, tancovaly, poutavě zahrály i zazpívaly zhudebněné pohádky. Věříme, že děti svým vystoupením všechny přítomné potěšily a navodily opravdovou vánoční náladu.

Lyžařský výcvik

Ve dnech 2. – 7. ledna vyrazilo celkem 30 žáků ze 7., 8. a 9. třídy na lyžařský výcvik do Rokytnice nad Jizerou v Krkonoších. Žáci byli rozděleni do tří skupin lyžařů – začátečníci, lyžaři – pokročilí a snowboardisté – začátečníci. Pod vedením zkušených instruktorů pokročilí lyžaři zdokonalovali své lyžařské dovednosti a obě skupiny začátečníků se postupnými krůčky učily ovládat lyže nebo snowboard a zdárně sjíždět nejdříve mírné pak i strmější svahy sjezdovek.

Kromě lyžování byl pro žáky připraven další zajímavý program a soutěže. Žáci plnili během kurzu řadu dílčích úkolů, vyrazili na vycházku do zdejších kopců, soutěžili v kvízu z bezpečnosti na sjezdovkách nebo v turnaji v prši a piškvorkách. O náročné práci horské služby žákům popovídal jeden z jejich emeritních členů. Společně s ním si připomněli pravidla chování na sjezdovkách, ukázali si základy první pomoci na svahu a nechybělo ani vyprávění zajímavých příběhů z jeho čtyřicetileté kariéry.

I přes překážky, které příroda našemu lyžařskému výcviku nachystala, odjížděli všichni sjezdovky lyžaři a snowboardisté z Krkonoš nadšení, plní zážitků a s předsevzetím, že "lyžák" byl pouze začátkem jejich sjezdového dobrodružství.

Další akce

Pro všechny žáky 1. stupně jsou v tomto školním roce připravena divadelní představení organizovaná v rámci předplatného pro školy v Městském divadle ve Žďáře nad Sázavou. Žáci 1. a 2. třídy prozatím zhlédli pořad Podzimní sněhánky a žáci 3. až 5. třídy představení O Rusalce.

Žáci 8. třídy se zúčastnili výukového programu První pomoc do škol. Pod vedením instruktora Českého červeného kříže se učili, jak správně poskytnout první pomoc, zachovat se v různých zdravotních ohrožujících situacích, prakticky nacvičovali obvozovat různé typy zranění, resuscitaci na cvičné figuríně atd.

Tříčlenný tým složený z žáků 9. třídy se zúčastnil soutěže Christmas Quiz, Vánoční kvíz, která se uskutečnila ve Žďáře n. S. Tématem soutěže byly Vánoce, vánoční tradice a zvyklosti nejen u nás, ale i v anglicky mluvících zemích. Sice se náš tým neumístil na stupních vítězů, ale i tak si soutěžící užili vánoční atmosféru a konverzaci v angličtině.

Před Vánocemi se na naší škole uskutečnily tři preventivní programy z Centra prevence Oblastní charity Žďár n. S. Pro žáky 3. třídy byl připraven program s názvem V čem jsme stejní a v čem jsme jiní? Program cílil na uvědomění si toho, že jinakost mezi lidmi je běžná, a proto není důvod vnímat ji negativně. Žáci 6. třídy absolvovali program Online svět a já. A pro žáky 7. třídy byl připraven program Třída a její svět, ve kterém se lektori společně se sedmáky věnovali tématu vztahů mezi chlapci a děvčaty v rámci třídního kolektivu.

V předvánočním období patří k tradičním školním sportovním aktivitám Vánoční turnaj ve hře ringo. Během řady napínavých zápasů sportovci prověřili postřeh, přesnost i pohyb po hřišti. Všichni si zasloužili pochvalu nejen za sportovní výkony, ale i nadšení a skvělou náladu během celého turnaje.

Od 10. ledna zahájili žáci 3. a 4. třídy výuku plavání pod vedením odborných instruktorů Relaxačního centra ve Žďáře n. S. Žáky čeká 10 lekcí, ve kterých se naučí zvládnout základy jednotlivých plaveckých stylů a postupně se v nich budou zdokonalovat.

Ředitelství ZŠ a MŠ Bohdalov

Nový rok ve školce

Vánoce utekly jako voda a my se po svátcích znovu všichni sešli ve školce, abychom společně oslavili příchod „nového“ roku, popřáli si hodně štěstí a pevné zdraví. Nechybělo ani drobné pohostění a přítelce, oslavu jsme zakončili tradičním ohňostrojem na zahradě školky. Pomyslnou tečku za Vánocemi jsme s dětmi udělali v kostele sv. Vavřínce v Bohdalově, kde si děti měly možnost prohlédnout krásný betlém a vánoční výzdobu. Během návštěvy kostela jsme si připomněli i příběh Tří králů, kteří se vydali za malým Ježíškem, aby se mu poklonili a předali mu dary. Všichni jsme si s chutí zazpívali koledy My tři králové. V duchu této písničky jsme se i my vydali na tříkrálovou koledu obcí. Menší děti potěšily svým zpěvem paní ředitelku, paní učitelky a kuchařky v základní škole. Starší děti zazpívaly panu starostovi a rozveselily nejen paní prodavačky, ale i nakupující v místním obchodě. Od 10.1. 2023 začali naši předškoláci navštěvovat plavecký výcvik v bazénu ve Žďáře nad Sázavou, kde je bude čekat deset lekcí, ve kterých se postupně naučí překonávat strach z vody a základní plavecké dovednosti. První návštěvu si všechny děti užily a už se těší na následující. *Paní učitelky ze školky*

100 roků pod Sokolským praporem

Tělocvičná organizace Sokola v Bohdalově byla založena na valné hromadě 27. května 1923. V letošním roce tak slavíme 100. výročí jejího založení. Ustavující valné hromady se tehdy zúčastnilo 47 bratrů a sester. Starostou se stal MUDr. Karel Vejrosta a důležitou funkci vzdělavatele převzal na řadu let učitel Petr Maděra. Jako vzpomínka na tuto událost stojí dodnes před kostelním parkem dvě vzrostlé lípy. Nesou jména prezidentů Masaryka a Beneše.

Členové Sokola se aktivně zapojili do společenského a sportovního života a tak ke konci roku 1926 čítala jednota již 38 mužů, 8 žen, 12 dorostenců, 15 dorostenek, 25 žáků a 21 žaček. Celkem tedy více než 100 členů. V tomto roce se také uskutečnil VI.-II. Vsesokolský slet v Praze, jehož se z Bohdalova zúčastnilo 9 mužů a 3 ženy.

Vlastní sportovní cvičení a společné nácviky probíhaly pravidelně na školním dvoře nebo ve větší třídě. Výbor organizace také po řadu let shromažďoval prostředky pro výstavbu vlastní tělocvičny či Sokolovny. Mezitím však bylo získáváno tělocvičné nářadí a také sokolské kroje, bez kterých se žádné spolkové vystoupení nemohlo obejít. Velkou aktivitu přinesla v roce 1930 příprava na IX. Vsesokolský slet. Ten se stal oslavou 100. výročí narození Miroslava Tyrše. Výprava z Bohdalova odjela vlakem 7.

ervna 1931. Jednalo se o 17 dospělých cvičenců, mužů a žen. V Praze se zapojili do společného cvičení, při kterém bylo na ploše Strahovského stadionu 17 tisíc cvičenců, které z ochozů sledovalo 200 tisíc nadšených diváků. Bohdalovští účastníci nejenom cvičili a pochodovali v průvodu, ale také navštívili Národní divadlo a prohlédli si hlavní město za výkladu učitele Maděry, který už byl v té době v Praze na odpočinku u dcery.

V období první republiky patřil Sokol spolu s Hasiči k neaktivnějším spolkům v obci. Vedle pravidelných cvičení ve všech kategoriích, se podílel na společenském životě. Jeho členové hráli divadlo, pořádali plesy a taneční výlety, organizovali oslavy výročí republiky či narození prezidenta Masaryka a dalších velíků. Poslední zápisy v předválečné kronice potvrzují skutečnou snahu o vlastní budovu. Ještě v prvním roce německé okupace měli místní Sokolové v ruce konkrétní plány a projekty. V dubnu 1941 však říšský protektor K. H. Frank nařídil, aby byla v celém protektorátu činnost Sokola zastavena a majetek převeden pod německou správu. Členové Sokola se ještě před obsazením republiky připravovali v bráních cvičeních na budoucí odboj a tak není divu, že jména odbojářů v Bohdalově byla s touto organizací pevně spojena. Ihned po osvobození byla činnost Sokola obnovena a nastal nový rozmach aktivit. V kronikách je barvitě popsán průběh posledního XI. Sokolského sletu. Ten probíhal už po únorovém převratu od 19. do 27. června 1948. Nejprve vystoupilo na Strahově žactvo. Po nástupu na plochu začali cvičenci skandovat - Ať žije prezident Beneš. Při cvičení dorostu se situace opakovala. A když při průvodu po Staroměstském náměstí odvrátili cvičenci před tribunou, na které stál, čerstvě zvolený nový prezident Gottwald demonstrativně hlavy na druhou stranu, znamenalo to, že následující cvičení dospělých už hlídali SNB a milice. Zatýkáni začalo ještě v závěru Sletu a hned na to akční výbory vyloučily 11 000 členů. Silná organizace z Bohdalova měla ve všech třech cvičeních na Strahově své zástupce. Ve společném cvičení chlapců a dívek to bylo 12 žáků a 8 žáků. Dále 8 dorostenců a závěrečného cvičení dospělých se podle kroniky zúčastnilo dokonce 15 mužů a 12 žen. Bylo by jistě zajímavé, kdy by se ozval některý z tehdejších účastníků a atmosféru té doby nám přiblížil. Během ještě téhož roku byl Sokol prohlášen za výkonnou složku Státního úřadu pro tělesnou výchovu a sport. Myšlenky zakladatele Miroslava Tyrše byly postupně obrušovány a Sokol v Bohdalově se na řadu roků odmlčel.

Až v šedesátých letech se mohla k jeho myšlenkám přihlásit nová generace sportovců. Pod novou značkou, Tělovýchovná jednota Sokol Bohdalov, byly založeny postupně oddíly fotbalu a hokeje. Přidaly se další sporty. Vedle tenisu a volejbalu se v zimním období pravidelně uskutečňovaly lyžařské závody a vlastní tradice sokolské tělesné výchovy našla své pokračování pod názvem ZRTV – Základní tělesná a rekreační výchova. V současné době mají zájemci o sportovní využití v Bohdalově nesrovnatelně lepší podmínky než generace před nimi. Nová sportoviště, podpora obce a školy, včetně zapálených funkcionářů, to vše by mělo dát nový impuls vedoucí k návratu k ideám Sokolského života. K víře, že myšlenky a nadšení zaseté v Bohdalově před 100 lety svoji hodnotu nikdy neztratily. *Stanislav Růžička*

Členky Bohdalovského Sokola při posledním XI. vsesokolském sletu v Praze. Rádi bychom získali jména a vzpomínky cvičenek na fotografii. Prosíme o jejich zaslání na adresu Bohdalovských kapitol. www.bohdalovske-kapitoly.cz